



**THE LAW AND FGM/C**

**NORWAY**

**DECEMBER 2021**

# National Legal Framework

## Overview of National Legal Framework in Norway

### National legislation:

- ✓ Specific law/provision criminalising FGM/C
- ✓ Provides a definition of FGM/C
- ✓ Criminalises the performance of FGM/C
- ✓ Criminalises the procurement, arrangement and/or assistance of acts of FGM/C
- ✓ Obligation to report incidents of FGM/C to the authorities
- ✓ Criminalises the participation of medical professionals in acts of FGM/C
- ✓ Extraterritorial application regardless of double criminality

## Introduction

Norway is a country in northern Europe with an estimated population of 5.39 million.<sup>1</sup> Norway is a constitutional monarchy with a parliamentary democracy and has a civil-law legal system.<sup>2</sup>

### FGM/C Prevalence

A study published in 2016<sup>3</sup> estimated the prevalence of FGM/C in Norway from data concerning immigrants originating from 29 FGM/C-practising countries. As of 2013, approximately 17,300 girls and women were subjected to FGM/C before arriving to Norway (which constitutes a prevalence of about 40% in this group).

Approximately 9,100 (of a total of 17,300) girls and women are estimated to be infibulated (Type III FGM, according to the World Health Organization's definition). The majority of infibulated girls and women originate from Somalia (around 4,300 girls and women). Smaller groups originate from Eritrea, Sudan and Ethiopia.

The abovementioned study also estimates that between 3,000 and 15,500 girls are at risk of FGM/C in Norway as of 2013. Out of the total number of girls at risk of FGM/C, between 1,800 and 4,800 are indicated to be at risk of infibulation (Type III FGM).

A lack of data on the regional origins of immigrants and their ethnicities hinders further examination and solidification of statistics on the prevalence of FGM/C in Norway.

## National Legal Framework

### Specific Provision in General Law

FGM/C is criminalised in Norway under a specific provision in general criminal law.

'Severe genital mutilation' is distinguished from 'genital mutilation' under **Sections 284 and 285** of the **Norwegian Penal Code (2005, as amended 2021)** (the *Criminal Code*). **Section 284(1)** prescribes that damaging a woman's genitalia or inflicting permanent changes to it constitutes 'genital mutilation'. **Section 285** prescribes that, for FGM/C to fall under 'severe genital mutilation', one of three consequences must follow:

illness or incapacity to work for any duration (**Section 285(a)**); an untreatable defect, general defect or injury (**Section 285(b)**); or death or significant harm to a woman's body or health (**Section 285(c)**).

**Section 284(1) of the Criminal Code** prescribes that re-infibulation of FGM/C is punishable with the same penalty as the performance of FGM/C.

**Section 284(2)** provides that consent does not justify exemption from a penalty.

### Definition of FGM/C

FGM/C is defined by **Section 284(1) of the Criminal Code** as damaging a woman's genitalia or inflicting any permanent changes to it. The definition is rather ambiguous, but it includes all types of FGM/C practised. It may be claimed that the definition in the Criminal Code is in line with the definition given by the World Health Organization (the *WHO*), which defines 'FGM' as involving the partial or total removal of external female genitalia or other injury to the female genital organs for non-medical reasons.<sup>4</sup>

### Women and Girls of All Ages

The performance of FGM/C on women and girls of all ages has been criminalised in Norway. **Sections 284 and 285 of the Criminal Code** do not contain any age restrictions. However, **Section 77(g)** prescribes that offences committed on young persons, presumably under 18 years of age, and those in a dependent relationships with the perpetrator are aggravating circumstances.

### Procuring, Aiding and Abetting

Procuring, aiding in and abetting FGM/C is criminalised in Norway through general criminal law.

Section 15 of the Criminal Code criminalises acts that contribute to inflicting violence. Section 1(1) of the Act prohibiting female genital mutilation (the *FGM Act*), which has been repealed and is no longer applicable, prescribed that accomplices to FGM/C be held liable to the penalty established for the perpetrator of FGM/C. However, penalties for accomplices to FGM/C are not indicated under Sections 284 and 285 of the Criminal Code.

Procuring FGM/C – when someone has a cutter (or any other person) perform FGM/C on the victim – is most likely criminalised under **Section 15 of the Criminal Code**, as is abetting FGM/C. **Section 15** prescribes that acts that contribute to inflicting violence are punishable by law. Hiring or inducing someone to perform FGM/C can qualify as 'contributing to a violent offence' and would therefore be punishable under **Section 15**.

Aiding FGM/C is most likely criminalised under **Section 15**. A person who in any way helps to perpetrate FGM/C can qualify as a 'contributor' to inflicting FGM/C and would therefore be punishable under **Section 15**.

### Allowing the Use of Premises

Allowing the use of premises for the purpose of FGM/C is most likely criminalised in Norway through general criminal law. Allowing the use of premises is a necessary (preparatory) act for FGM/C, without which FGM/C could not be committed. The person who allows the use of premises for FGM/C can be qualified as a 'contributor' to FGM/C and would therefore be punishable under **Section 15 of the Criminal Code**.

A person who allows the use of premises for the performance of FGM/C can qualify as a 'contributor' and, therefore, an accomplice to a crime. **Section 1(1) of the FGM Act, which has been repealed and is no longer applicable**, used to prescribe that accomplices to FGM/C be held liable to the penalty established for the perpetrator of FGM/C. However, penalties for accomplices to FGM/C are not indicated under **Sections 284 and 285 of the Criminal Code**.

## Providing or Possessing Tools

Providing (specific) tools for the purpose of FGM/C is most likely criminalised in Norway through general criminal law.

Providing (specific) tools is a necessary (preparatory) act for FGM/C, without which FGM/C could not be committed. The person who provides (specific) tools for FGM/C can be qualified as a 'contributor' to FGM/C and would therefore be punishable under **Section 15 of the Criminal Code**.

A person who provides (specific) tools for the performance of FGM/C can qualify as a 'contributor' and therefore an accomplice to a crime. **Section 1(1) of the FGM Act, which has been repealed and is no longer applicable**, used to prescribe that accomplices to FGM/C be held liable to the penalty established for the perpetrator of FGM/C. However, penalties for accomplices to FGM/C are not indicated under **Sections 284 and 285 of the Criminal Code**.

Possessing (specific) tools for the purpose of FGM/C has not been criminalised in Norway. The **Criminal Code** does not contain a general provision on preparing an offence. **Section 16(1)** prescribes that an attempted offence is punishable by law when the commission of an offence results in at least one year of imprisonment and when the actions in an attempted offence could directly result in the commission of an offence. Simply possessing tools does not seem to constitute the commencement of the execution of an offence, and someone can still make up their mind not to go through with performing FGM/C or having FGM/C performed.

## Failure to Report FGM/C

Failing to report FGM/C is criminalised in Norway through general criminal law. **Section 196(a) of the Criminal Code** criminalises the failure to report a crime or its consequences, including the performance of FGM/C as it falls under **Section 284 of the Criminal Code**.

**Section 1(1) of the FGM Act, which has been repealed and is no longer applicable**, prescribed that any professional and person working in childcare centres, child-welfare services, health- and social-welfare services, schools, day-care facilities and religious communities has an obligation to seek to avert FGM/C by a formal complaint or in any other way, regardless of any duty of confidentiality. **Section 2 of the FGM Act** prescribed that the failure to do so may result in fines or imprisonment. However, penalties for the failure to report FGM/C are not indicated under **Sections 284 and 285 of the Criminal Code**.

## Medicalised FGM/C

While the **Criminal Code** does not contain a specific provision, medicalised FGM/C is criminalised in Norway under **Section 284 of the Criminal Code**. **Section 284** prescribes that any person who damages a woman's genitals or inflicts any permanent changes to them is liable for the offence of FGM/C. The performance of FGM/C by any person, including medical professionals, is therefore punishable by law.

## Extraterritoriality

The **Criminal Code** extends extraterritorial application of Norwegian criminal law to the commission of FGM/C abroad, regardless of double criminality. **Sections 5(a) and 5(b)** prescribe that any person who is a citizen or a resident of Norway who has committed one of the offences described in **Sections 284 and 285 of the Criminal Code** may be prosecuted and tried in Norway, even if the offence was committed abroad.

## Penalties

Penalties depend on the form of bodily harm that a specific instance of FGM/C is judged to have inflicted and on whether any aggravating circumstances apply.

- **Section 284 of the Criminal Code** prescribes a sentence of *up to six years' imprisonment* for inflicting genital mutilation.
- **Section 285 of the Criminal Code** prescribes a sentence of *up to fifteen years' imprisonment* for inflicting gross (severe) genital mutilation.

In cases of FGM/C, it is very likely that aggravating circumstances would be present, since the victims are often minors and in dependent relationships with perpetrators of or accomplices to the crime (**Section 77(g) of the Criminal Code**); FGM/C is often performed with means or methods that are dangerous or harmful to a victim (**Section 77(a)**); and FGM/C may be performed in a particularly reckless manner (**Section 77(d)**). However, no definitive penalties are prescribed by law.

**Section 284(1) of the Criminal Code** prescribes that re-infibulation is punishable with the same penalty as the performance of FGM/C.

Professionals and persons who fail to report FGM/C are subject to fines or *up to one year of imprisonment* under **Section 196(1) of the Criminal Code**.

## Protection

### Protecting Uncut Girls and Women

**Section 30(3) of the Act relating to Children and Parents** criminalises actions that would subject a child to violence or cause harm or danger to her mental or physical health.

The police immigration unit has an obligation to distribute extensive information on the prohibition to perform FGM/C against girls and women who come from regions where FGM/C is traditionally performed. The police are allowed to confront a suspected family, confiscate passports or any other travel documentation and refuse to issue passports in order to prevent a girl or woman from leaving Norway. A suspected family may still be allowed to travel after being briefed with Norwegian laws regarding FGM/C, but on condition of a follow-up with the Norwegian authorities once the family returns to Norway.<sup>5</sup>

**Section 4-6 of the Child Welfare Act** prescribes that the head of the child-welfare administration or the prosecuting authority has a responsibility to make an emergency interim care order, without parental consent, if a child is at risk of suffering material harm by staying at home, in accordance with **Section 4-12**.

**Section 4-3** prescribes that the child-welfare service has an obligation to investigate the instance at the earliest opportunity to minimise the harm to a child and any other persons affected.

**Section 3-1** prescribes that municipalities have an obligation to closely monitor the conditions in which children live and create protective measures. It also provides that the child-welfare service has an obligation to bring up light neglect and behavioural problems at an early stage.

**Section 2-3(2)(a)** provides that the Office for Children, Youth and Family Affairs has the obligation to assist municipal child welfare service with placing a child in care.

# Implementation of The Law

## Court Cases

There are no Norwegian court cases in relation to FGM/C known to 28 Too Many.

# Conclusions and Recommendations

## Conclusions

FGM/C is criminalised in Norway under two specific provisions in general criminal law, **Articles 284 and 285 of the Criminal Code**.

The definition of 'FGM/C' maintained in the law is rather ambiguous, and it is unclear whether it covers all **types of FGM/C**.

**Procuring, aiding and abetting** FGM/C is criminalised in Norway through general criminal law.

The **failure to report** FGM/C is criminalised in Norway through general criminal law.

The Criminal Code extends **extraterritorial application** of Norwegian criminal law to the performance of FGM/C abroad, regardless of double criminality, if the perpetrator has Norwegian nationality or is a resident of Norway.

## Recommendations

We recommend that Norway amend the current 'definition' of FGM/C maintained in the law to correspond to the definition given by the WHO.

We recommend that Norway instate an obligation for (at least) relevant professionals and institutions to report cases where there are reasonable grounds to believe that FGM/C may be committed imminently.

We also recommend that Norway extend extraterritorial application of Norwegian criminal law to the performance of FGM/C abroad, regardless of double criminality, in cases where only the victim has Norwegian nationality or is a resident of Norway.

Finally, we recommend that Norway instate a system similar to the British Female Genital Mutilation Protection Orders to guarantee the efficient protection of girls and women at risk of FGM/C and other harmful traditional practices.

# Appendix I: International and Regional Treaties

NORWAY	Signed	Ratified/ Acceded	Reservations on reporting?
<b>International</b>			
International Covenant on Civil & Political Rights (1966) ( <i>ICCPR</i> ) <sup>6</sup>	✓ 1968	✓ 1972	No
International Covenant on Economic, Social & Cultural Rights (1966) ( <i>ICESCR</i> ) <sup>7</sup>	✓ 1968	✓ 1972	No
Convention on the Elimination of All forms of Discrimination Against Women (1979) ( <i>CEDAW</i> ) <sup>8</sup>	✓ 1980	✓ 1981	No
Convention on the Rights of the Child (1989) ( <i>CRC</i> ) <sup>9</sup>	✓ 1990	✓ 1991	No
<b>Regional</b>			
Istanbul Convention <sup>10</sup>	✓ 2011	✓ 2017	No
European Convention on Human Rights <sup>11</sup>	✓ 1950	✓ 1952	No

**‘Signed’:** a treaty is signed by countries following negotiation and agreement of its contents.

**‘Ratified’:** once signed, most treaties and conventions must be ratified (i.e. approved through the standard national legislative procedure) to be legally effective in that country.

**‘Acceded’:** when a country ratifies a treaty that has already been negotiated by other states.

# Appendix II: National Laws

## Criminal Code

### Section 5

Utenfor virkeområdet etter § 4 gjelder straffelovgivningen for handlinger foretatt

- a) av en norsk statsborger,
- b) av en person med bosted i Norge, eller
- c) på vegne av et foretak registrert i Norge,

når handlingene:

- 1. er straffbare også etter loven i landet der de er foretatt,
- 2. anses som krigsforbrytelse, folkemord eller forbrytelse mot menneskeheten,
- 3. anses som brudd på krigens folkerett,
- 4. anses som barneekteskap eller tvangsekteskap,
- 5. anses som kjønnslemllestelse,
- 6. er rettet mot den norske stat eller norsk statsmyndighet, eller rammes av §§ 120 a eller 127 jf. 120 a,
- 7. er foretatt utenfor området for noen stats høyhetsrett og kan straffes med fengsel,
- 8. anses som omsorgsunndragelse,
- 9. rammes av §§ 257, 291-296, 299-306 eller §§ 309-316,
- 10. anses som terror- eller terrorrelatert handling etter straffeloven kapittel 18, eller rammes av §§ 145 eller 146,
- 11. anses som oppfordring til en straffbar handling etter straffeloven § 183 eller innebærer fremsettelse av en hatefull ytring etter straffeloven § 185,
- 12. anses som korrupsjon eller påvirkningshandel etter §§ 387 til 389, eller
- 13. rammes av sanksjonsloven § 4.

Første ledd gjelder tilsvarende for handlinger foretatt

- a) av en person som etter handlingstidspunktet er blitt norsk statsborger eller har fått bosted i Norge,
- b) av en person som er eller etter handlingen er blitt statsborger i eller bosatt i et annet nordisk land, og som oppholder seg i Norge, eller
- c) på vegne av et utenlandsk foretak som etter handlingstidspunktet har overført sin samlede virksomhet til et foretak registrert i Norge.

Første ledd nr. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10 med unntak av § 145, 11 og 12 gjelder tilsvarende for handlinger foretatt av andre personer enn dem som omfattes av første og annet ledd, når personen oppholder seg i Norge, og handlingen har en lengstestråff på fengsel i mer enn 1 år.

For handlinger som nevnt i første ledd nr. 2 gjelder annet og tredje ledd bare dersom handlingen etter folkeretten anses som folkemord, forbrytelse mot menneskeheten eller krigsforbrytelse.

Straffelovgivningen gjelder også for handlinger som er foretatt i utlandet av andre personer enn dem som omfattes av første til fjerde ledd, dersom handlingen har en lengstestråff på fengsel i 6 år eller mer og er rettet mot noen som er



norsk statsborger eller er bosatt i Norge, eller har en lengstestråff på fengsel i 3 år eller mer og er foretatt på vegne av et foretak som nevnt i første ledd bokstav c eller annet ledd bokstav c.

Ved strafforfølgning etter denne paragraf kan straffen ikke overstige høyeste lovbestemte straff for tilsvarende handling i det landet der den er foretatt.

Påtale etter denne paragraf reises bare når allmenne hensyn tilsier det.

## Section 15

Et straffebed rammer også den som medvirker til overtredelsen, når ikke annet er bestemt.

## Section 16

Den som har forsett om å fullbyrde et lovbrudd som kan medføre fengsel i 1 år eller mer, og som foretar noe som leder direkte mot utføringen, straffes for forsøk, når ikke annet er bestemt.

Den som frivillig avstår fra å fullbyrde lovbruddet eller avverger at det blir fullbyrdet, straffes likevel ikke for forsøk.

## Section 77

Ved straffutmålingen skal det i skjerpende retning især tas i betraktning at lovbruddet:

- a) er begått med midler eller metoder som er særlig farlige eller har stort skadepotensial,
- b) har satt menneskers liv eller helse i fare eller voldt velferdstap,
- c) er tilsiktet et vesentlig mer alvorlig resultat eller det lett kunne ha blitt følgen,
- d) er begått på en særlig hensynsløs måte,
- e) er ledd i en planlagt eller organisert virksomhet,
- f) er begått av flere i fellesskap,
- g) er forøvet ved at lovbyteren har utnyttet eller forledet unge personer, personer i en meget vanskelig livssituasjon, som er psykisk utviklingshemmet eller står i et avhengighetsforhold til lovbyteren,
- h) har rammet personer som er forsvarsløse eller særlig utsatt for lovbrudd,
- i) har sin bakgrunn i andres religion eller livssyn, hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, seksuelle orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk, funksjonsevne eller andre forhold som støter an mot grupper med et særskilt behov for vern,
- j) er begått i offentlig tjeneste eller er forøvet ved brudd på en særlig tillit,
- k) er begått av noen som tidligere er ilagt en strafferettslig reaksjon for liknende handlinger eller andre handlinger som er av betydning for saken,
- l) er begått i nærvær av barn under 15 år.

## Section 196

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som unnlater gjennom anmeldelse eller på annen måte å søke å avverge et lovbrudd eller følgene av det, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig, og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at lovbruddet er eller vil bli begått. Avvergingsplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt og gjelder lovbrudd som nevnt i

- a) § 111 (krenkelse av Norges selvstendighet og fred), § 113 (krenkelse av Norges statsforfatning), § 115 (angrep på de høyeste statsorganenes virksomhet), § 117 (inngrep overfor viktige samfunnsinstitusjoner), § 119 (landssvik), § 121 (etterrettingsvirksomhet mot statshemmeligheter), § 123 (avsløring av statshemmeligheter), § 128 (ulovlig militær virksomhet), § 129 (straff for deltakelse mv. i voldelig sammenslutning med politiske mål), § 131 (terrorhandling), § 133 (terrorforbund), § 138 (terrorbombing), § 139 (kapring av luftfartøy og skip mv.), § 140 (forstyrrelse av den sikre drift av luftfartøy og skip mv.), § 141 (bruk og utslipp av farlig stoff i tilknytning til

luftfartøy og skip mv.), § 142 (ulovlig befatning med farlig materiale mv.), § 143 (gisseltaking i terrorøyemed), § 144 (angrep på en internasjonalt beskyttet person), § 192 (anslag mot infrastrukturen), § 193 (forbund om anslag mot infrastrukturen), § 194 (forstyrrelse av den sikre drift av jernbane og buss), § 223 (grov uriktig anklage), § 238 (allmennfarlig smittespredning), § 239 (allmennfarlig forgiftning), § 240 (alvorlig miljøkriminalitet), § 253 (tvangsekteskap), § 255 (grov frihetsberøvelse), § 256 (forbund om grov frihetsberøvelse), § 258 (grov menneskehandel), § 259 (slaveri), § 262 annet ledd (ekteskap med noen under 16 år), § 274 (grov kroppsskade), § 275 (drap), § 279 (forbund om drap eller å volde betydelig skade på kropp og helse), § 282 (mishandling i nære relasjoner), § 283 (grov mishandling i nære relasjoner), § 284 (kjønnslemlestelse), § 288 (hensettelse i hjelpeløs tilstand mv.), § 291 (voldtekt), § 295 (misbruk av overmaktsforhold og lignende), § 299 (voldtekt av barn under 14 år), § 303 (grov seksuell omgang mv. med barn mellom 14 og 16 år), § 312 (incest), § 314 (seksuell omgang mellom andre nærstående), § 327 (ran), § 329 (forbund om ran), § 355 (fremkalling av fare for allmennheten) og § 357 (forbund om fremkalling av fare for allmennheten),

- b) militær straffelov §§ 50, 52 eller 96, eller
- c) sikkerhetsloven § 7-5, jf. § 11-4 fjerde ledd.

Ved overtredelse av §§ 312 eller 314 gjelder avvergingsplikten bare når den fornærmede er under 16 år. Ved overtredelse av §§ 299 eller 303 gjelder avvergingsplikten ikke dersom vilkårene i § 308 er oppfylt.

Brudd på avvergingsplikten straffes ikke når

- a) handlingen det er tale om å avverge ikke har kommet så langt som til straffbart forsøk, jf. § 16, eller
- b) plikten ikke kunne oppfylles uten å utsette ham selv, hans nærmeste eller noen uskyldig for siktelse eller tiltale eller fare for liv, helse eller velferd.

Tredje ledd bokstav b gjelder ikke dersom fornærmede er mindreårig og den som unnlater å avverge er barnets forelder, steforelder, fosterforelder eller en annen som har daglig omsorg for barnet.

## Section 284

Med fengsel inntil 6 år straffes den som utfører et inngrep i en kvinnes kjønnsorgan som skader kjønnsorganet eller påfører det varige forandringer. Rekonstruksjon av kjønnslemlestelse straffes på samme måte.

Samtykke fritar ikke for straff.

## Section 285

Grov kjønnslemlestelse straffes med fengsel inntil 15 år.

Ved avgjørelsen av om kjønnslemlestelsen er grov skal det særlig legges vekt på om inngrepet har hatt til følge

- a) sykdom eller arbeidsudyktighet av noen varighet, jf. § 274,
- b) en uheldelig lyte, feil eller skade, eller
- c) død eller betydelig skade på kropp eller helse.

# The Child Welfare Act

## Section 2-3

Departementet skal

- a) føre tilsyn med at loven og forskriftene og andre bestemmelser som gjelder for tjenester og tiltak etter denne loven, blir anvendt riktig og på en måte som fremmer lovens formål,
- b) sørge for at erfaringene med loven blir vurdert, og at det blir gjennomført nødvendige endringer i regelverket,
- c) gi de retningslinjer og instruksjoner som er nødvendige for å nå mål som er nevnt i bokstav a,
- d) arbeide for at det blir satt i gang forskning som kan få betydning for løsningen av oppgaver etter loven,
- e) sørge for at det finnes et forsvarlig tilbud for utdanning av personell, og at de som skal anvende loven ellers får forsvarlig veiledning,
- f) sørge for at det blir utarbeidet informasjonsmaterieell som barneverntjenesten kan bruke,
- g) sørge for å utvikle statistikk og analyser om barnevernet.

Barne-, ungdoms- og familieetaten skal

- a) etter anmodning fra kommunen bistå barneverntjenesten i kommunen med plassering av barn utenfor hjemmet,
- b) ha ansvar for rekruttering og formidling av fosterhjem,
- c) ha ansvar for at fosterhjemmene får nødvendig opplæring og generell veiledning.

Barne-, ungdoms- og familieetaten skal ha internkontroll for å sikre at oppgavene utføres i samsvar med krav fastsatt i lov eller i medhold av lov. Barne-, ungdoms- og familieetaten må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om internkontroll.

Statsforvalteren er statlig barnevernmyndighet på fylkesnivå. Statsforvalteren plikter å føre tilsyn med barnevernvirksomheten i de enkelte kommuner, jf. § 2-3b. Statsforvalteren skal også sørge for at kommunene får råd og veiledning.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om gjennomføringen av tilsynet, jf. fjerde ledd.

Barneverninstitusjonene er statlig barnevernmyndighet på lokalt nivå, jf. kapittel 5.

Departementet kan kreve at kommunale organer som hører under loven, uten hinder av taushetsplikt, gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at departementet skal kunne utføre sine oppgaver etter første ledd. Statens helsetilsyn og statsforvalteren kan kreve at kommunale organer som hører under loven, uten hinder av taushetsplikt, gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at disse myndighetene skal kunne utøve sine tilsynsoppgaver i henhold til loven. Statlige sentrale myndigheter, statlige regionale myndigheter, Statens helsetilsyn og statsforvalteren kan kreve at alle institusjoner og sentre for foreldre og barn som omfattes av kapittel 5 i loven, og omsorgssentre for mindreårige som omfattes av kapittel 5 A i loven, uten hinder av taushetsplikt, gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at myndighetene skal kunne utføre sine oppgaver etter loven. Disse myndigheter kan også kreve adgang til alle institusjoner og sentre for foreldre og barn som går inn under kapittel 5, og omsorgssentre for mindreårige som går inn under kapittel 5 A.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om statlige barnevernmyndigheters myndighet, oppgaver og organisering på sentralt, regionalt og lokalt nivå.

## Section 3-1

Kommunen skal følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og adferdsproblemer.

Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgssvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås, og sette inn tiltak i forhold til dette.

### Section 4-3

Dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter dette kapitlet, skal barneverntjenesten snarest undersøke forholdet, jf. frister inntatt i § 6-9.

Undersøkelsen skal gjennomføres slik at den minst mulig skader noen som den berører, og den skal ikke gjøres mer omfattende enn formålet tilsier. Det skal legges vekt på å hindre at kunnskap om undersøkelsen blir spredt unødige.

Foreldrene eller den barnet bor hos, kan ikke motsette seg at en undersøkelse som nevnt i første ledd blir gjennomført ved besøk i hjemmet.

Barneverntjenesten kan engasjere sakkyndige. Den sakkyndiges rapport skal før den legges til grunn for vedtak om tiltak etter barnevernloven kapittel 4 være vurdert av Barnesakkyndig kommisjon, jf. § 2-5. Dette gjelder ikke for vedtak om tiltak i akuttsituasjoner, jf. §§ 4-6, 4-9 og 4-25. Den sakkyndiges rapport skal også være vurdert av kommisjonen før den legges til grunn for barneverntjenestens beslutning om å henlegge en sak.

Barneverntjenesten, og sakkyndige som den har engasjert, kan kreve å få samtale med barnet i enerom. Hvis det foreligger mistanke om at barnet blir mishandlet eller utsatt for andre alvorlige overgrep i hjemmet, jf. § 4-12 første ledd bokstav c, kan barneverntjenesten gi pålegg om at barnet skal bringes til sykehus eller til annet sted for undersøkelse.

Avgjørelser om å henlegge saken etter en undersøkelse, skal regnes som enkeltvedtak.

### Section 4-6

Dersom et barn er uten omsorg fordi foreldrene er syke eller barnet er uten omsorg av andre grunner, skal barneverntjenesten sette i verk de hjelpetiltak som umiddelbart er nødvendige. Slike tiltak kan ikke opprettholdes mot foreldrenes vilje.

Er det fare for at et barn blir vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet, kan barnevernadministrasjonens leder eller påtalemyndigheten uten samtykke fra foreldrene umiddelbart treffe midlertidig vedtak om å plassere barnet utenfor hjemmet.

Barnevernadministrasjonens leder kan i et slikt tilfelle også treffe midlertidig vedtak etter § 4-19.

Er det truffet vedtak etter annet ledd, skal begjæring om tiltak som nevnt i § 7-11 sendes fylkesnemnda snarest, og senest innen seks uker, men innen to uker hvis det gjelder tiltak etter § 4-24.

Dersom saken ikke er sendt til fylkesnemnda innen fristene som nevnt i fjerde ledd, faller vedtaket bort. Vedtak som gjelder et barn som oppholder seg i Norge, men som har vanlig bosted i en annen stat, jf. § 1-2, faller likevel ikke bort dersom barneverntjenesten innen samme frist har:

- a) fremmet anmodning til bostedsstaten om å treffe nødvendige beskyttelsestiltak, eller
- b) fattet vedtak om å få overført jurisdiksjon til Norge etter lov 4. september 2015 nr. 85 om gjennomføring av konvensjon 19. oktober 1996 om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn § 5.

Etter at det er truffet midlertidig vedtak i en akuttsituasjon, skal barneverntjenesten løpende følge med på barnets omsorgssituasjon og utvikling. Barneverntjenesten skal vurdere om det er nødvendig med endringer eller ytterligere tiltak for barnet. Barneverntjenesten skal også følge med på foreldrenes situasjon. Barneverntjenesten skal kort tid etter at vedtak er truffet, kontakte foreldrene med tilbud om veiledning og oppfølging. Dersom foreldrene ønsker det, skal barneverntjenesten som en del av oppfølgingen formidle kontakt med øvrige hjelpeinstanser.

### Section 4-12

Vedtak om å overta omsorgen for et barn kan treffes

- a) dersom det er alvorlige mangler ved den daglige omsorg som barnet får, eller alvorlige mangler i forhold til den personlige kontakt og trygghet som det trenger etter sin alder og utvikling,
- b) dersom foreldrene ikke sørger for at et sykt, funksjonshemmet eller spesielt hjelpetrengende barn får dekket sitt særlige behov for behandling og opplæring,

- c) dersom barnet blir mishandlet eller utsatt for andre alvorlige overgrep i hjemmet, eller
- d) dersom det er overveiende sannsynlig at barnets helse eller utvikling kan bli alvorlig skadd fordi foreldrene er ute av stand til å ta tilstrekkelig ansvar for barnet

Et vedtak etter første ledd kan bare treffes når det er nødvendig ut fra den situasjon barnet befinner seg i. Et slikt vedtak kan derfor ikke treffes dersom det kan skapes tilfredsstillende forhold for barnet ved hjelpetiltak etter § 4-4 eller ved tiltak etter § 4-10 eller § 4-11.

Et vedtak etter første ledd skal treffes av fylkesnemnda etter reglene i kapittel 7.

- 
- 1 Jörgen Weibull (1999) 'Norway', *Britannica*. Available at <https://www.britannica.com/place/Norway> (accessed 27 July 2021).
  - 2 Study in Norway (undated) *Norwegian Society*. Available at <https://www.studyinnorway.no/living-in-norway/norwegian-society> (accessed 16 August 2021).
  - 3 Mai M. Ziyada, Marthe Norberg-Schulz and R. Elise B. Johansen (2016) 'Estimating the magnitude of female genital mutilation/cutting in Norway: an extrapolation model', *BMC Public Health*, 16(110). Available at <https://bmcpublihealth.biomedcentral.com/track/pdf/10.1186/s12889-016-2794-6.pdf> (accessed 27 July 2021).
  - 4 World Health Organization (2020) *Factsheet: Female Genital Mutilation*. Available at [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/female-genital-mutilation#:~:text=Female%20genital%20mutilation%20\(FGM\)%20involves,benefits%20for%20girls%20and%20wo men](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/female-genital-mutilation#:~:text=Female%20genital%20mutilation%20(FGM)%20involves,benefits%20for%20girls%20and%20wo men) (accessed 16 August 2021).
  - 5 Nasjonalt Kunnskapssenter om Vold og Traumatisk Stress (undated) *Genital Mutilation: What can the police do?* Available at <https://kjonnslemlestelse.nkvts.no/innhold/hva-kan-politiet-gjore/> (accessed 27 July 2021).
  - 6 *International Covenant on Civil and Political Rights* (1966) United Nations Treaty Collection: Status of Treaties. Available at [https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg\\_no=IV-4&chapter=4&clang=\\_en](https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&clang=_en) (accessed 27 July 2021).
  - 7 *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights* (1966) United Nations Treaty Collection: Status of Treaties. Available at [https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg\\_no=IV-3&chapter=4](https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-3&chapter=4) (accessed 27 July 2021).
  - 8 *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women* (1979) United Nations Treaty Collection: Status of Treaties. Available at [https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg\\_no=IV-8&chapter=4&clang=\\_en#9](https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-8&chapter=4&clang=_en#9) (accessed 27 July 2021).
  - 9 *Convention on the Rights of the Child* (1989) United Nation Treaty Collection: Status of Treaties. Available at [https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg\\_no=IV-11&chapter=4&clang=\\_en](https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-11&chapter=4&clang=_en) (accessed 27 July 2021).
  - 10 - Council of Europe (2021) *Chart of signatures and ratifications of Treaty 210, Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence*. Available at <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=signatures-by-treaty&treatyenum=210> (accessed 27 July 2021).
    - Council of Europe (2021) *Reservations and Declarations for Treaty 210, Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence*. Available at <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=declarations-by-treaty&numSte=210&codeNature=0> (accessed 27 July 2021).
  - 11 - Council of Europe (2021) *Chart of Signatures and Ratifications of Treaty 005, Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms*. Available at [coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/005/signatures?module=signatures-by-treaty&treatyenum=005](https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/005/signatures?module=signatures-by-treaty&treatyenum=005) (accessed 27 July 2021).
    - Council of Europe (2021) *Reservations and Declarations for Treaty 005, Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms*. Available at <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/005/?module=declarations-by-treaty&numSte=005&codeNature=0> (accessed 27 July 2021).

**Cover images:** Olena Tur (undated) *Bergen, Norway. View of historical buildings in Bryggen – Hanseatic wharf in Bergen, Norway. UNESCO World Heritage Site*. Shutterstock ID 777123067.

Taisiia Stupak (2019) *Woman wearing white dress with hands on waists*. Available at <https://unsplash.com/photos/mt7BDYW0qLU>.

*Please note that the use of a photograph of any girl or woman in this report does not imply that she has, nor has not, undergone FGM/C.*

This report analyses and discusses the application of national (criminal) laws to the commission of FGM/C and any possible related crimes. It also explores other legal factors deemed relevant, such as legal obligations to report the commission or likely upcoming commission of FGM/C, available legal protective measures for girls and women at risk of FGM/C, and any obligations of national governments in relation to FGM/C.

The initial research conducted for this report consisted of a questionnaire developed by 28 Too Many (part of Orchid Project) and Ashurst LLP. The information contained in the responses to that questionnaire was then reviewed by Middelburg Human Rights Law Consultancy and Advokatfirmaet Grette AS, updated and used as the basis of further research from relevant sources. This report is mainly based on primary legal sources such as legislation, case law and authoritative literature, but does use secondary sources such as government documents, journal articles and newspaper articles.

This report has been prepared as a work of legal research only and does not represent legal advice in respect of any of the laws of Norway. It does not purport to be complete or to apply to any particular factual or legal circumstance. It does not constitute, and must not be relied or acted upon as, legal advice or create an attorney-client relationship with any person or entity. Neither 28 Too Many, Orchid Project, Ashurst LLP and Middelburg Human Rights Law Consultancy nor any other contributor to this report accepts responsibility for losses that may arise from reliance upon the information contained herein, or any inaccuracies, including changes in the law since the research was completed in August 2021. No contributor to this report holds himself or herself out as being qualified to provide legal advice in respect of any jurisdiction as a result of his or her participation in this project or contribution to this report. Legal advice should be obtained from legal counsel qualified in the relevant jurisdiction/s when dealing with specific circumstances. It should be noted, furthermore, that in many countries there is a lack of legal precedent for the penalties laid out in the law, meaning that, in practice, lesser penalties may be applied.

### **Acknowledgements:**

Ashurst LLP

Middelburg Human Rights Law Consultancy

Advokatfirmaet Grette AS

**Version 4, September 2023**

© Orchid Project & 28 Too Many 2021  
research@orchidproject.org

